

זאדוּפֵי הַפָּרֶשֶׁה

ספּוּרִים

מעשה רבי ברוך פֿרנקל, בשנת תרפ"ט, שנסע מאירופה לארצות הברית יחד עם חברו, לצרכי פונסה שם עבדו השנים כשתיפנים, בכל חדש שלחו סכום קצוב לבני משפחתם שגאירופה, וגם הניחו סכומי כסף בצד. ככלות שלוש שנים היה בידם סכום הגון ששמענו ויכולו להתפרנס בכבוד בעתיד, וגמרו בדעתם לשוב לאירופה, וקבעו תאריך להפלה. באותה תקופה נפטר אביו של רבי ברוך, והוא ישב שבעה לבדו בניו יורק. באמצע השבועה בא השתף אליו כשצארו דפים נקיים, ובקש ממנו להשתף בכמה מקומות, לצר עניני שידוקים, הוא סקר על השתף שלו, והתם לו בלי להתמקל על מה הוא חותם. בקומו מהשבועה גלה להחרתו ששתפו רמה אותו והקתימו על הוצאת כל כספו מהבנק השתף ברח למדינתו כשכל הכסף בידו, ורבי ברוך נשער בחסר כל, לא נותרה בידו בררה, והוא נאלץ להשאיר שם עוד שנתים, ולעבד קשה על מנת להרוויח את מטה לחמו. חלפו חמש שנים, ובשנת תרצ"ד קבל מעמד של "תושב" ארצות הברית כיון שהיה בארצות הברית חמש שנים, ולאחר מכן חזר לביתו שגאירופה. כעבר שנים בודדות פרצה מלחמת עולם השנייה במלוא עזה. רבי ברוך ברח עם כל משפחתו מאירופה לארצות הברית, הואיל והיתה בידו תעודת "תושב" ארצות הברית, והשלושנות היו חייבים לקבלו עם כל שני משפחתו המלוחם, ובכך נצלו חייהם ממות, ואילו שתינו נהרגו בשנות המלחמה...

תשובות מעמוד שני

ጽሑፍ ቁ፡ ሺሮህ ሺባ (ሁንሁ ሊ)

ጽሑፍ ፡ ሆኖ ሲጻፍ ስራ ስህ ፎፒ ሲረጋገጥ

ጽሁፍ ር: ርረ፤ ሆሲ፤

ᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱ ᐱᐱᐱ

וְאַרְטִים

"וַיַּחֲצֵרֶת וְדִי זָהָב" {פָּרָק א' פָּסוּק א'}

"צִמְחָלְקָתוֹ שֶׁל קֶרֶחַ... הוֹכִיחוּ עַל הָעֵגֶל" (רָש"י)

קָשָׁה יֵאָפוּא, הֲלֹא חֲטָא הֶעֱגֵל הִיָּה הִרְבֵּה שָׁנִים לִפְנֵי מַחֲלֶקֶת
קִרְחָ, וְלִמָּה הַזְכִּיר הַכְּתוּב קֹדֶם אֶת "חֲצִירוֹת" (קִרְחָ), וְאַחֵר
כִּי אֶת "וְדִי זֶהָ" (חֲטָא הֶעֱגֵל)?

אָלע, מצינו במדרש שלאחרי חטא העגל המליץ משה רבנו טוב על ישראל ואמר לפני הקדוש ברוך הוא: "אמרת 'אנכי ד' אלהיו' בלשונו יחיד, לי ציית ולא להם". הרי משבא קרח ואחר כך ואמר: "כל העדה בלם קדשים בלם שמעו מפי הגבורה אנכי ד' אלהיו" הפרכה המלצתו של משה רבנו ויחזק ויתעורר חטא העגל. וזהו הפרוש של הפסוק שעל ידי חטא "עזרת" (קרח) חזר ונתעורר החטא של "יד" זב"ח (חטא העגל)...

***

וַיִּתְקַרְבוּן אֵלַי כְּלָכֶם" {פָּרָק א' פָּסוּק כ"ב}

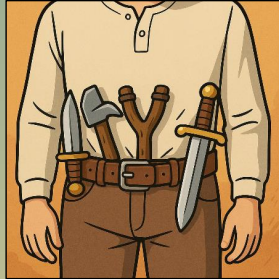
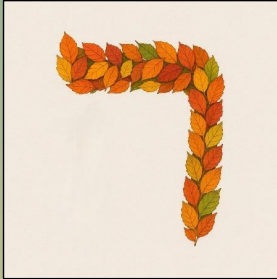
שֶׁצֶדֶק צְדָקוּתָא, וְהֵלֵן הוּא חוֹמֶה: תִּקְדְּבוּן חֲלִי כָּל רִאשֵׁי
שְׁפָפוּיִם וְחֻקֵּיכֶם, אוֹתָהּ תִּקְדֶּה הִיטָה הַנֶּגֶת, וְלֵדִים
מִכְבִּדִים אֵת הַזִּקְנוֹת וְשִׁלְחוֹם לְפָנֵיהֶם, חֲבֵל בָּאוֹן וְתִקְדְּבוּן
חֲלִי כָּלֶם - צֶדֶק צְדָקוּתָא, וְלֵדִים דּוֹחֲפִין אֵת הַזִּקְנוֹת
וְחֻקֵּיכֶם דּוֹחֲפִים אֵת הַרִאשִׁים" (רש"י)

אם אותה קריבה בעת מתן תורה היתה "הוגנת", מדוע אפוא נזכרת כאן אותה קריבה כחטא?

אֵלָא, אֹמְרוּ בְּעַל הַחֲדָשִׁי הָרִי"ז צ"ל, שֶׁהוּא הוֹכִיחַם עִתָּה גַם
עַל אוֹתָהּ קִרְיָהּ. לְפִי שְׁבָשַׁעַת שְׁמִיעַת דְּבָרֵי תוֹרָה אָכֵן מִן
הַקְּרִיאָה לְהִדְחֹף וּלְהִדְחֹק, בְּדִי שֶׁאִפְשָׁר יִהְיֶה לְשַׁמַּע וְיִתֵּר
וּלְקַבֵּל יוֹתֵר. וְהִנֵּה אַתֶּם עֹשִׂיתֶם לְהִפְרוֹ, בְּמִקוֹם שֶׁהִיא רְאִי
לְהִדְחֹף וּלְהִדְחֹק הַיִּיחָם מִתּוֹנִים וְהוֹגִינִים וְחִלְקֶתָם מִקוֹם זֶה
לָזֶה, וְאֵלּוּ כָּאֵן בְּמַעֲשֵׂה הַמִּרְגָּלִים, קִרְבָּתָם אֵלֵי בְּלִבָּם
בְּמַעֲרֻבְיָהּ, בְּחִדּוּקָהּ וּבְדִחְיָהּ. לְשַׁמַּע תוֹרָה קִרְבָּתָם
בְּמִתְנִיתָהּ, וְאֵלּוּ חֲלָט - בְּלִחָה וְהַתְלַהּבוּת...

ציור מרמז

מציאו לקוח מרמזים המצויים בהקשר לפירוש

הלכות שמירת הלשון

אם ספר לחברו, ובתוך דבריו יצאו דברי גנות גם על עצמו (המספר) וגם על איש אחר, מתר להאמין לגנות שספר עליו, ואסור להאמין למה שספר על חברו.

***

אסור לספר לשון הרע גם על מתים, וכתבו הפוסקים שגיש תקנה וחרם קדמונים שלא להוציא לעז ושם רע על המתים, ואפלו אם המת הוא עם הארץ, וכל שכן תלמיד חכם שהמבזה אותו חיב נדוי, כמו שנפסק בורה דעה (סימן רמ"ג סעיף ז'), שאסור המבזה ת"ח, אפלו אם מבזה אותו בעצמו, וכל שכן שאסור לבזות דברי תורתו.

{מתוך הספר "חפץ חיים"}

בדיחות

*נא לא לקרא את הבדיחות בת"ב.

קר בחוץ, אז הדלקתי את הדיד והבערתי את האח. בקצב הזה לא ישארו לי קרובים...

נתן לקנות אצלנו גמרות בבא בתרא במחיר מצינא, לא תאמינו בקמא...

למה הבטן יותר חכמה מהמוח? כי היא מודיעה מתי היא ריקה...

שתי בחורים, אחד נשוי ואחד לא, היו הולכים תמיד ביחד לחתנות. תמיד שהיו הולכים לחתנה היה שואל הבחור הנשוי את הלא נשוי: "מתי כבר יגיע תורך?"

אחרי כמה פעמים שהבחור הנשוי אמר לו את זה, נמאס לו, ואז כשהם הלכו ביחד ללילה של מישוה, שאל אותו הבחור הלא נשוי: "מתי כבר יגיע תורך?"

נושא השבוע

קדוש לבנה במוצאי תשעה באב

כתב המ"ב (סימן תכ"ו ס"ק י"א) שהמקדשים הלבנה במוצאי תשעה באב צריכים להזהר שלא לקדש הלבנה ללא מנעלים, וביא אתו מנעלים למנחה או למערב, כי בנעלי גומי נחשב כמו יחף.

חמשי פרגנויות שארעו לאבותינו בת"ב

א. נגזר על אבותינו שבדור יוצאי מצרים שלא יבנסו לא"י כענש על שחטאו בבכי לחנם בליל ת"ב בשבוע המרגלים מא".

ב. ג. חרבן שני בתי המקדש.

ד. נלקדה העיר ביתר בשלהי מרד בר כוכבה, ונהרגו כל האנשים בעיר בידי הגויים.

ה. נחרשה ירושלים עד היסוד, והחלף שמה לשם רומי (איליה קפיטולינה).

לתרומות, הנצחות ולקבלת העלון במייל:
hidushey.haparasha@gmail.com

נערך ונלקט ע"י
יצחק דויטש
וועלועל בלאק

העלון מוקדש לרפואת שרה בת אסתר, שמואל בן שרה, חן אריאל בן אילנית, רפאל יונה בן רינה ודוד בן זיוה בתושח"י.